

PROSTOR

Jaro 2022

Nevíme, kde tenhle obrázek vznikl, ale nám se moc líbil pro svoji originalitu a vtip. Možná jde o koláž, nicméně půvabné je, jak ukazuje ohromnou optimistickou sílu jarní přírody, zdolávající překážky v tomto případě v podobě rigolů na silnici.

Jaké je to být hudebním nástrojem

Už se nemůžu dočkat svého dalšího vystoupení. Naposledy jsem nehrál tak dlouho, že už si to skoro nepamatuju. Konečně přichází čas, kdy opět půjdu na podium.

Jsem hudební nástroj, konkrétně saxofon. A poslední dobou se cítím poněkud sám, protože už totiž moc spolu se svým majitelem nehrajeme. Občas mně sice majitel vyndá z pouzdra, ale nemyslete si, že si spolu dáme aspoň stupnici. Jen mě vyčistí a zase dá zpátky. Už je to trapné.

Párkrát za týden sice jdeme na hodinu, kde něco hrajeme, ale už je to taky nuda. Také je smutné, že můj majitel hraje jako nic. Bez žádné asistence. Dělam snad něco špatně? Provedl jsem něco? Má jiný nástroj?

Byly to krásné časy, kdy jsme hráli doma ze zábavy, a ne povinnosti. Můj majitel sháněl písně z internetu a hráli jsme klidně i dvě hodiny v kuse. Ale tohle už je dlouho pryč. Ach jo!!!

Jednoho dne na hodině jsem ovšem vyslechnul zajímavou konverzaci paní učitelky a mého majitele, jak se spolu baví o jeho budoucnosti. Přitom zazněla ovšem i něco o mně.

„Opravdu nevím, jak to půjde dál. Už na ten nástroj doma vůbec nehraju,“ řekl můj majitel smutným hlasem, a já jsem opět pocítil něco jako naději. Něco jako návrat ke starým dobrým časům. Konečně!

Dokončení na str. 2

Lavička v parku a jaro

Jako každý rok skončila zima, období, který mám nejméně ráda. Ptáte se proč? Nikdo mě neopotřebává. Cítím se velmi osaměle, nikdo se o mě nestará, jako bych neexistovala. V zimě je moc chladno, nikdo mě nevyužívá, všichni utíkají domů do teplíčka, a já musím stát sama v tom chladu. Miluju ten pocit, kdy si na mě lidé sedají. Svým tělem mě zahřívají, cítím tu lásku skrz jejich oblečení. Přirovnala bych to jako když se lidé, kteří se mají rádi, objímají. Ale i když přijdou největší vedra, jsem vždy ráda, když se na mě může někdo sednout. Připadám si cenná. Jediné teplo, které v zimě cítím, je to, když se na jednu z mých nožek vyčůrá pes. Povím vám, to nikdo nechcete zažít.

Dokončení na str. 2

O velikých psích očích

Byl jednou jeden pes, který měl veliké hnědé oči, jako dva oříšky. Byl celý chlupatý, jeho srst byla černohnědá. Měl svoji boudičku a bydlel v ní na zahradě. Když dostal hlad, přinesl si v tlamě svoji misku. Položil ji před páníčka a udělal na něj svoje velké psí oči. V boudě měl ještě teplou růžovou chlupatou dečku. Každý večer na ní ten pejsek spal.

Beáta Suchá

Na konci zimy, dne 20. února proběhlo školní kolo celostátní soutěže ZUS ve hře na dechové a bicí nástroje. ZUS Jary Cimrmana vysílá do soutěže 30 našich nejlepších žáků. Držíme všem palce v okresních, krajských a ústředních kolech. Snímek nám tuto událost připomíná.

Lavička v parku a jaro

Dokončení ze str. 1

Takže teď už se ale nejvíc těším, že přichází jaro. Příroda se probouzí, ptáci se vrací z dalekých zemí. Vše kolem mě bude za chvíli zelené, a kromě čerstvého vzduchu lidé ucítí dokonce i vůně květin.

Musím uznat, že má poloha tady v tom parku je velmi výhodná, na rozdíl od mých kamarádek. Na mě si lidé často sedají, neboť jsem obklopená rostlinami, které nemají pyl, proto je toto místo i rájem pro alergiky. Pamatuju si každého člověka, který si na mě sedl. Věc, kterou mám nejraději je poslouchání cizích konverzací. Některé jsem velmi vtipné. Tolik lidí se mi tady prostřídalo: zamilované páry, parta přátel, rodina, ale někdy přijde i samotná osoba sama, aby se mohla odreagovat od okolního světa, a být tu chvíli sama ve svém světě. Prostě, mohla bych vyprávět dlouho. Ale vybrala jsem si jeden příběh.

Dvojice, na kterou nikdy nezapomenu, a navždy bude v mém srdci, byly dvě nejlepší kamarádky. Když jim bylo asi tak sedm, seznámily se v parku nedaleko ode mě. Od té doby, každý den, když bylo teplo, sedávaly na mně a povídaly si. Čím byly starší, tím byla jejich témata serióznější. Jejich přátelské pouto bylo tak silné, že jsem si myslela, že je nic nerozdělí, ale bohužel se něco mezi nimi stalo. Jeden pozdní večer, přišlo jedna z těch holek, ale s někým jiným, než s nejlepší kamarádkou. Nepřišlo mi to divné, samozřejmě může mít o jiné kamarády. To, o čem si ale povídali, mě šokovalo. Toto bych do ní nikdy v životě neřekla.

„Víš Anna, že ta důležitá věc, na kterou jsi musela jít místo toho, abys s ní šla do kavárny, jsem já?“

„Řekla jsem jí, že jsem šla zařizovat nějaké věci. Nic konkrétního jsem jí neřekla. Nemá ani páru o tom, že jsem tady s tebou.“

„Mám jednu zásadní otázku, která mi vrtá hlavou. Jak je možné, že jsi přistoupila k naší nabídce? Celá škola ví, že vy dvě jste neoddělitelná dvojka, a myslí si, že navždy budete spolu?“

„Moje kariéra je pro mne mnohem důležitější než naše přátelství. Když vím, že ty máš hodně kontaktů, které mi mohou v budoucnu pomoci, na rozdíl od ní, tak proč bych se s ní měla dále bavit?“

To ale ta kariéristka netušila, co přijde.

„TAK TOHLE BYLA TA TVOJE DŮLEŽITÁ VĚC??! Kdybych to dneska všechno neslyšela, měla jsi někdy v plánu mi říct pravdu? Vždy jsem chtěla pro tebe vždycky jen to nejlepší. Dneska jsem tě pozvala do kavárny, abych tě seznámila s jedním člověkem. Jsem ráda, že jsi nepřišla. Teď konečně znám tvou pravou tvář. Splním ti tvé přání. Dnes a tady naše přátelství končí. Doufám, že už se nikdy nevidíme.“

Jsem jen lavička, a tak jsem nevěděl, že těchhle slov byla schopná právě Anna. Natolik to rvalo mé srdce, že jedno z mých prken prasklo. Stejně jako praskne lidem srdce.

Od této srdcervoucí události uběhly dva roky. Každý den doufám, že jednoho dne si společně sednou na lavičku, vše si vyříkají, a všechno bude při starém. Zatím pořád čekám.

Liliana Bui

Jaké je to být hudebním nástrojem

„Jak to myslíš?“ chtěl jsem se zeptat majitele. To kdybych uměl taky mluvit. Místo mě se však zeptala paní učitelka. „Škoda. Přitom hraješ pořád stejně dobře jako vždycky.“

„Já vím. Ale už to není takové, jako kdysi. To kvůli přijímačkám.“

Aha! Tak konečně vidím ten problém. Ale i tak! Co jsou to vlastně ty přijímačky?

„Neustále se musím učit věci do školy, a je mi toho nástroje líto,“ odpověděl pořád moc smutně majitel.

Byl jsem ale rád. Tak on celou tu dobu o mně věděl, nikdy na mě nezapomnul! Jenom neměl čas.

„Nemusíš si dělat starosti. Za chvíli proběhne přijímačky, a jsem si jistá, že se dostaneš tam, kam chceš. Potom se můžeš opět doma věnovat svému nástroji,“ odpověděla paní učitelka, a přitom si sundávala z očí své brýle. Ty nosila, aby mohla vidět na noty.

Že by konečně zase začal se mnou hrát? Mohl bych zase začít být takový, jaký jsem vždycky býval.

„Dobře paní učitelko. Jak myslíte.“

A od té doby jsem sice pořád uzavřený v pouzdře, ale každou chvíli vím, že vše bude takové, jaké to bývalo. Že se to všechno zase spraví a vrátí. Každou chvíli otevře pouzdro. Určitě v to moc doufám, ale co když neudělal ty přijímačky? Jenže já vím, že udělá. Určitě to dokáže. Vím to. Dnešek je speciální. Zase budeme spolu hrát!

Marek Stolarik

Důležité je, umět si správně vybrat

Maminka mi vždy říkala, že chlapa si musím vybrat pořádného. Silného, chytrého, pěkného a houževnatého. Ať je to pořádně vysoký chlap, kterému mohu položit život do dlaní a vůbec by nevadilo, kdyby mi rovnou platil vše, až do konce života. Jako mladá dívka, vyrůstající na Barbie pohádkách, jsem byla přesvědčená, že takový muž bude na každém rohu. Už v tak mladém věku jsem si těžko vybírala mezi Kenem a Ryanem. Jeden stavěl tobogán a druhý byl hezký a bohatý. Jak jsem si mohla mezi nimi vybrat?

Po pár letech s růžovými Barbie brýlemi jsem si prošla pár svých Kenů a Ryanů, ale ani jeden z nich mi nepostavil tobogán, ani nekoupil diamantové boty. Ba naopak jsem zjistila, že většina z nich nejspíš ani nerozumí mému jazyku, a to jsme vlastenci stejné země. Studie tvrdí, že důvodem je fakt, že kluci rostou mentálně pomaleji, tak jsem si našla postaršího pána, ale on mě poslal do kuchyně.

Po nějaké chvíli jsem si myslela, že to bude má chyba. Snažila jsem se být trpělivá. Vysvětlovala jsem každému muži své myšlenky od „a“ do „z“, ale u „b“ se už ztráceli. Mužů je okolo 4 miliard na světě. Představa, že většina z nich mě buď nikdy nepochopí, nebo že jsou namyšlení sexisté, mě děsila. Jak jsem si tedy měla mezi nimi vybrat? Jeden se chová arogantně, protože je v hloubi duši nejistý ohledně své mužnosti a druhý má pocit, že je lepší, už protože je muž.

No, ještě že tohle už nemusím dnes řešit. Díkybohu, že jsem na holky.

Lenka Duongová

Co prožívá strom

Ve svém volném čase moc ráda chodím na procházky. Do lesa, po louce, prostě jak se mi zrovna zachce. Nejráději mám cestu, která vede po louce nad naším domem. Když po ní jdu, vždy se alespoň na chvíli zastavím u stromu, který tam roste u cesty. Nevím, co mě k tomu vždy donutí. Možná, že to jsou jeho rozložitě větve s drobnými lístky a porostlé mechem, které vypadají jako tisíce let staré. Možná majestátnost, se kterou se tyčí k nebi. Nebo příjemný stín, který pod ním vždy naleznu v parných dnech. Občas mě napadne, o čem tak přemýšlím pokud může. Co si myslí, když pod ním sedím a odpočívám? Třeba se cítí osamocený, když tak sám stojí uprostřed louky a kolem něj je na hony daleko jen tráva a květiny. Třeba se mu to líbí a užívá si pohledy lidí procházejících kolem něho a považuje své umístění za štěstí, protože v lese by pravděpodobně zůstal nepovšimnut a jen občas by o něj někdo zavadil pohledem. To proto, že by byl stejný jako ostatní. Tak si myslím, že by se mi docela líbilo, kdybych mu alespoň na chvíli mohla číst myšlenky a věděla, co si naopak myslí on.

Dokončení na další stránce

METAFORY

Jeho chůze zní jako veverka běžící v listí

Hašlerka vypadá jako malý černý brouk bez nohou

Podzimní vítr zní jako volání o pochopení a lásku

Sebepoznání je jako odchod z vaší pomyslné klece

Bolest zubů je jako dostávat střídavě pěstí do obličejce a do hlavy

Ranní slunce chutná jako rozteklé máslo na pečivu

Noční bouřka je hořká jako sirup proti kašli

Hudba zněla těžce jako vztek, který v sobě potlačoval

Její hlas voní sladce jako jahodová zmrzlina, moje nejoblíbenější příchuť

Privonět si k benzínu je jako čuchat k omamné látce, která vás na chvíli zbaví smyslů.

Tereza Šišková

Jeho chůze zní jako přicházející bouřka.

Hašlerka vypadá jako čerstvá lesní borůvka.

Podzimní vítr zní jako nově koupená rozladěná flétna.

Sebe poznání je jako nalezení dávno zapomenutého pokladu.

Bolest zubů je jako dlouhá fronta do obchodu, když si chcete koupit rohlíky.

Ranní slunce chutná jako kyselý a čerstvý citron.

Noční bouřka je hořká jako černá čokoláda.

Hudba zněla těžce jako plný pytel brambor.

Její hlas voní sladce jako procházka kolem cukrárny.

Privonět si k benzínu je jako privonět si octa

Marek Stolarik

Co prožívá strom

Dokončení

Jsem strom a také občas přemýšlím, proč zrovna já jsem tak sám? Proč ne některý jiný. Občas přemýšlím nad tím, proč jsem prostě nemohl vyrůst někde jinde, někde mezi ostatními stromy v lese. Pěkně bych vyrostl z měkoučkému mechu, a ne někde z kamenité půdy u loučky. U mého kmenu by vyrůstaly rozličné druhy hub, a kolem by běhala lesní zvířata.

Za svůj dlouhý život jsem se touto otázkou zabýval nesčetněkrát, ale pokaždé došel ke stejné odpovědi, Prostě proto. Avšak poslední dobou tohle přestávám vnímat jako jakési prokletí, ale uvědomuji si, že se mi to vlastně takhle líbí mnohem víc. Například, kdybych rostl v lese byl bych stejný jako ostatní, nikdo by u mě nepostavil kapličku a nikdy by díky tomu ke mně nechodilo tolik lidí. Nikdy by za mnou nezačala docházet dívka, která u mě každodenně sedává, a tak mě alespoň na chvíli vytrhne z nepříjemné samoty. Baví mě koukat se na ni a hádat, co si myslí a jaký měla asi den.

Když nad tím teď tak přemýšlím, vlastně mě to těší. V lese bych byl sice mezi svými, ale nemohl bych se těšit z pocitu, že mě má někdo opravdu rád.

Eliška Janoušková

Příběh podle obrázku

Slunce zářilo na nebi a na cyklisty jedoucí po břehu jezera se seshora dívalo jako král.

„Kdykoli se můžu schovat za vysoké hory“, myslelo si. Jeho světlo se odrazilo od vody, na které ve velké dálce plula loďka. Divím se, že ty lidi na kolech nepálily oči. Po levé straně mohli vidět vodu. Nekonečné množství vody. Asfaltová cesta, po které jeli, byla rozpálená tak, že mravenci, kteří se po ní procházeli, se museli smažit zažíva. Po pravé straně rostla vysoká tráva. Myslím si, že se v ní ukrývala spousta klíšťat. Cyklisti jeli rovně, a jeli dál a dál. Netušili kam, ale to jim nevadilo.

Co vyprávěl jeden z nich

Ta fotka trochu klame. Byli jsme ve Františkových Lázních. Měl jsem na sobě modré, propocené tričko. Projížděli jsme okolo jezera Amerika, naším cílem byla restaurace Chaloupka u Vody. Všechno kolem se vracelo k životu, květiny začínaly kvést a zvířata se probouzela ze zimního spánku. Díval jsem se na tu krásnou přírodu okolo

sebe tak dlouho, že jsem zapomněl dávat pozor na cestu. Ani jsem neměl čas zakřičet, když jsem spadl do vody, představte, že i s kolem. Ještě že umím plavat. Kolo ale plavat nedokázalo. Zkoušel jsem ho na dně jezera najít, ale bohužel. Doteď leží někde na dně. Alespoň, že jsme nebyli tak daleko od restaurace. Nic se mi nestalo, mám jenom pár modřin.

Tereza Šišková

Příroda

Byl už skoro večer. Slunce zapadalo, stmívalo se. Obloha ale byla stále ještě modrá, tu a tam zatažená mraky. Voda jezera se leskla bělomodrou barvou. Na hladině kotvil člun a v něm starý rybář. Většinou lovil ryby, ale když nelovil, tak vysedával ve svém starém dřevěném křesle, a jen tak si o něčem přemýšlel. Nikdo neví, o čem. Kolem vodní plochy se zelenala tráva. Na kopcích byly stromy. U cesty rostly břízy a malé keře. Po cestě jeli cyklisti. Vyjeli si takto v podvečer, aby se pokochali krajinou a radovali se z pohledů na stromy, květiny a další krásy přírody.

(Volné vyprávění podle obrázku)

Beáta Suchá

Dokončení příběhu

Vypravil jsem se na vyjížděku na člunu, a na jednu...

Vesluju, vesluju, a pomalu se asi ztrácím. Jedu a jedu. Pořád dopředu. Nic se neděje, ale náhle se objeví obří vlna a odvalí mě někam pryč. Teď jsem zjistil, že jsem ocitnul na pláži v Německu (pamatuji si to z dětství). Tak jdu znovu do vody, protože je strašně horko. Tak si plavu, a najednou vidím žraloka. Plavu co nejrychleji to jde, ale snažím se marně. Žralok se mi zakousl do nohy, a všude teče krev. Kopu ho ze všech sil do jeho hlavy. Pustil se. Bojím se. Plavu zpátky jak jen můžu, ke břehu, ale moc mi to nejde. Teď už jsem ale na břehu. Pomáhá mi plavčík.

Omdlím a vzbudím se v sanitce. Už jsem v nemocnici, a pak tam ke mně přišel nějaký pán, který mi přísně řekl: „Jseš blázen. Proč si ublížil mému žralokovi?“

Jsem trochu zmatený, ale už vím, co ten pán myslí. Já mu odpovídám „Ten žralok mě málem zabil.“ Potom ze stresu omdlím, a když se proberu, dozvídám se, že to celé byl jen sen.

Tomáš Vu

Příhoda v ZOO

Dívka byla na výletě v ZOO se svou rodinou. Nepřála si jet, protože ZOO není trendy a nechtěla páchnout po zvěřině. Máma jí ale nedala na výběr. Marika chodila dva metry před rodiči a její šestiletou sestrou, aby ji s nimi nikdo neviděl. Kráčela tak rychle, že si musela dát pauzu na lavičce u akvária pro vydry.

Měla pěkný, do modra sladěný make-up, tak se rozhodla, že si udělá selfie. Zvedla telefon lehce nad úroveň svých očí, usmála se a stiskla spoušť. Přesně v tom okamžiku ji mobilní telefon spadl do akvária. „Ne! Sakra, můj nový I-Phone 12 pro!! Neváhala a skočila za ním do vody jako maniak.

Neuměla mít otevřené oči během toho, co byla pod vodou, a tak slepě nahmatávala svou elektronickou spřízněnou duši. Po několika minutách něco našla, ale nebyl to mobil. „Fuuuuuuj, leklá ryba, bleeee!!“ Všichni v ZOO si ji buď natáčeli, a nebo umírali smíchy. Bylo jí velmi trapně a uvědomila si, jak nepříjemně se chovala. Telefon nemá větší cenu než respekt a úcta k člověku. Prochladlá a unavená se vrátila zpátky domů.

Tereza Šišková

Na moři

Když jsem se ráno probudila, měla jsem už sbaleno. Asi mi zabalila maminka, se kterou jsme pak šli do přístavu. Půjčili jsme si tady loď a odpluli na moře. Bylo pěkné počasí, proto jsme využívali i klouzačku a malý bazén na palubě. Povožili jsme se, vykoupani a pak se oblékli a četli si knížky. Náš pes byl s námi, a tak si s námi hrál. Když zapadlo sluníčko, šli jsme spát do kajuty. Ráno jsem vstala a zjistila, že už jsou všichni vzhůru: Nadechla jsem se a ucítila vůni smažených vajíček a slaniny. To byla dobrá snídaně. Odpoledne jsme se vrátili zpátky do přístavu. Vystoupili jsme na molo a pomalu se loudali domů.

Beáta Suchá

Perníková chaloupka naruby

Jeníček a Mařenka šli do perníkové chaloupky. Volali hlasitě: „Haló je někdo doma?“ Z druhého patra vyšla Ježibaba. Jeníček a Mařenka se vystrašeně koukali na sebe, a nic neřekli. Chtěli se omluvit a jít pryč. Ale bříško jim to nedovolilo. Baba sestupovala po schodech a ptala se: „Kdopak jste a proč jste tady? Máte hlad? Kde bydlíte?“ Ježibaba měla na děti tak moc otázek, že by stály na tom stejném místě a odpovídaly aspoň jeden den. Ježibaba jim řekla, ať si sednou na lízátkovou sedačku. Uvařila jim bonbónovou polévku. Byla to hodná bab. Polévka vypadala hezky pro oči, ale nebyly si jistí, jak bude chutnat. Zkusili tu polévku, a nemohli si uvědomit co, co nim na ní ta chutnalo. Byla výborná.

Po jídle se děti chtěly vrátit domů, ale neznali cestu. Zeptaly se ježibaby, ale odpověď je zklamala. Řekla jim, že ji taky nezná, a že si jí musí najít samy. Tak po dlouhé době se děti rozhodly, že tedy musí

najít cestu domů. Poprosili Ježibabu o trošku jídla, a k tomu o kamínky. To kdyby se ztratily, tak aby se ještě mohly vrátit. Potom šly a šly, až našly cestu domů. Když viděly tatínka, rozbřečely se a obejmuli ho. Tatínek jim povídal: „Já vás hledal v lese. Ani jednu noc jsem nemohl spát.“

Ježibaba se zatím vydala za nimi podle kamínků, které položily. Uviděla Jeníčka a Mařenku chodit pro dříví. Ježibaba je poprosila, jestli by jí pomohli spravit střechu. Děti řekly, že se zeptají tatínka. Tatínek řekl: „Jasně, mohl bych pomoci!“ S Ježibabou šli všichni k chaloupce. Spravili střechu a vrátili se domů.

Linda Phi

Veliký hrad a dobrý Duch

„Už je to pátý den od té doby, kdy jsem neviděl ducha,“ říkal si Martin. Martin měl kamaráda Ducha, který plnil přání, ale jen hodným lidem.

Martinovi slétl na hlavu nějaký dopis. „Pomoc král Leopold Krutý mě uvěznil do své žaláře ve svém hradě a chce, po mě abych mu splnil přání, ale ty dobře víš, že plním přání jen hodným lidem. Pomoc!!! Se vzkazem Duch.“ Stálo v dopise.

Martin se divil, že když je to duch, tak proč prostě neprolétl mříží. „To je jedno. Měl bych ho zachránit tak i tak,“ říkal si v hlavě mladý muž. Šel k sobě domů, ale jediný, co by za něco stálo, tak by mohl být hrnec na hlavu nebo víko od kontejneru jako štít a jako zbraň by měl vařečku nebo pantofli. „Ach jo, s těmhle předměty zachráním Ducha, ale už bude mrtvý, i když u duchů nefunguje, že jednou zemřou. Duchové nemůžou zemřít,“ říkal si. Šel přímo k hradu. Hrad byl tak vysoký, že byl vyšší než mraky. „Tak jo, jdu si pro lžící a budu vydlabávat omítku nebo se můžu převléct za jednoho z vojáků kteří hlídají hrad,“ řekl si Martin. Šel si pro oblek z dětství, který mu byl kdysi moc velký, ale teď mu to bude tak akorát. Byl to oblek vojáka.

Když už byl konečně v hradu, tak se kolem sebe rozhlížel, kde by asi mohly být cely pro vězně. Procházel se v hradu a říkal si že je to marné. Ale bylo mu jasné, že pokud udělá jenom jednu chybu tak asi zahyne. Došel ke

Dokončení na další straně

Moje příběhy na vybraná slova

Jahoda, jezero, jablko

Ješitný, jiný, jarní - Jedla u jezera jahody.

Jíst, jodlovat, jezdit

Byl parní letní den. U nedalekého jezera se to jen hemžilo lidmi. Již z dálky byl slyšet výskot dětí dovádějících ve vodě a ve vzduchu byla cítit letní pohoda. Kdyby jste přišli blíž, uviděli byste, že celý břeh je obsypán lidmi různého věku i pohlaví. Někteří jen tak odpočívali ve stínu stromů, další se opalovali na slunci, nebo dováděli ve vodě. Jedna malá holčička si do pusy cpala červené jahody, další pán si četl knihu, jeden tatínek nafukoval dětem lehátko a maminka zatím stála frontu na zmrzlinu u nedalekého stánku.

Dům, den, duch

Drahý, důležitý, daleký - Duchové dobývali daleký dům.

Dělat, dobývat, drhnout

Ozývaly se duté rány a škrábání, jak se stovky rukou snažily dostat do útrob domu. V tom domě, v pokoji bez oken, s pevně zajištěnými dveřmi, právě postarší paní zběsile házela jakési papíry do krbu, kde je hned začali olizovat plameny. Ale papírů, které žena chtěla spálit, však bylo na takový krb mnoho. A čas se krátil.

Ruce teď už vehementněji, jako by věděly, že když nedorazí včas, bude vše ztraceno, oddělovaly ze dveří další a další třísky, a na oknech se tvořily stále větší praskliny. Papírů už zatím zbýval jen jediný malý komínek, vše ostatní bylo proměněno v šedý popel, jehož žhavé částičky občas vylétly z krbu a zanechávaly na věcech jež se dotkly černé skvrny.

Dvě okna praskla, dveře hrozivě zaskřípaly a vyvrátily se z pantů. Dovnitř se okamžitě začaly hrnout postavy. Za pár vteřin dorazily ke dveřím, teď už jen jediné překážce, která je oddělovala od ženy a ruce započaly stejný proces. Pokojem se rozeznělo škrábání, ale žena na něj nedbala. Konečně hodila do krbu poslední list papíru. Rukou si otřela pot z čela a znaveně se posadila do křesla. Stihla to. Škrábání teď bylo hlasitější, ale ona byla klidná. Svůj úkol splnila. Když dveře s zaduněním dopadly na zem a do místnosti se nahrnuly postavy s mrtvolně bílými obličejí a tmavými dírami místo očí, podívala se na ně s úsměvem.

Mžik, mol, most

Místní, marnivý, motorkářský - Na mostě se mihla motorkářská bunda.

Mýt, mrkat, mihnout

Na mostě se ve vteřině mihla motorkářská bunda a lesní ticho na chvíli přerušilo burácení silného motoru. V sedle motorky seděl chlapec. Hnědé vlasy mu povlávaly ve větru a na tváři mu pohrával úsměv. Tyhle projížďky miloval. Miloval svěží vítr ve vlasech, miloval, jak se kolem něj krajina míhala v neskutečné rychlosti a drnčivé burácení motorky. Když na ní před pěti lety začal jezdit, nikdy by ho nenapadlo, že za rok se stane hvězdou. Bude vyhrávat závod za závodem a stane se tím, koho si holky vyvěšují na plakátech ve svých pokojích. Závody měl rád. Ten pocit vítězství byl vždy úžasný. a to jak svištěl po trati, ho naplňovalo radostí.

Stejně ale byla jeho nejoblíbenější cesta tahle. Vlastně ani nevěděl proč, možná proto, že právě tudy vedla jeho první jízda. Možná taky kvůli místní krajině. Tak jako tak to byla jeho neoblíbenější trať a na jízdu po ní se vždy těšil. Chlapec se ještě víc usmál, přidal plyn a zmizel za zatáčkou. *Eliška Janoušková*

Veliký hrad a dobrý Duch

Dokončení z minulé strany

dveřím na kterých bylo vyryto cela pro vězně. Tak šel a šel, ale pak uslyšel nějaké kroky a viděl stín nějakého muže který měl na hlavě korunu. Byl to král Leopold Krutý. Král na převlečeného muže zařval. „Hej, co tu děláš? Sem můžu jenom já. Zapomněl si snad na pravidla!!!“ Martin běžel nejrychleji jak mohl blíž a blíž ke králi, a vzal svojí pánev a praštil toho mrzouta pánví po obličejí. „už jsem našel Ducha hurááá!!!“ Martin vypáčil dveře nějakou holí, kterou tam měl král a potom co nejrychleji utíkali s Duchem pryč. Duch vylezl oknem, protože skutečně uměl lítat a řekl Martinovi, ať na něj skočí, že ho chytí. Martin se ale ustrašeně zeptal: „Nepropadnu se?“ Duch mu odpověděl, že prolézat věcmi neumí, ale že se nemusí ničeho bát. Tak teda Martin skočil a když skákal, tak hrozně zařval „Jeronimooo!!!!“

Nakonec šli společně domů a řekli si, že už se k tomu hradu nikdy nepřiblíží a král Leopold měl na nose velkou modřinu do konce svého života.

Tomík Vu

Ten rok. Dostává mě. Celé mé dětství se mi rok 2022 líbil. A to hlavně jen kvůli jedné věci, a to, že mi bude v roce 2022 20. Chápete? Jenže to jsem byla jen dítě a viděla jen tuhle pouhou jednoduchou hříčku. Jako malé dítě jsem neviděla, co všechno se za tímhle datem skrývá, a hlavně ani nikdo nepočítal, jak se to všechno vyvine.

Před pár lety jsem nastoupila na střední školu s tím, že jsem věděla, že na jejím konci ze mě bude maturantka. Vůbec jsem to ale neřešila. Nijak mi to nedocházelo. Střední pro mě byl jen vlak, který mě nechá se v něm vozit dost dlouhou dobu, abych pak věděla na konečné stanici, kam pak mířím. Jenže teď je to tady. Konečná stanice za zatáčkou a já si říkám, že to, co vím teď, jsem měla vědět už dřív a teď bych byla jinde. Všechno by bylo jinak a já bych byla možná spokojenější. Jenže to je jen co by kdyby, a takhle nelze přemýšlet nad životem. Obecně životě obracím zpět a tí, jak by bylo všechno rozhodla odlišně. Jenžak jsou takové myšlenic nezmění, a stejně s tím, tam kde jsem, právě teď, tam kde pak já.

Takže tak rok 2022 a já jsem spělá a mé dětství nevím, kdy se tak stalo. nak a já si uvědomuji, la. A neskutečně mě udaly poslední roky.

losvětová pandemie koronaviru. Vzal mi život. Musím to přiznat. Je to pravda. Vzal mi minimálně dva roky života, ve kterých jsem si mohla užívat tak, abych se nemusela bát. V těch letech, kdybych chodila do klubu a opíjela se každý pátek, bylo by to úplně jedno. Nečekalo mě další týden nic důležitého. Mohla jsem si prostě nezávazně užívat a nemyslet na nic. Jenže o tenhle čas jsem přišla. Nikam jsem během lockdownu nemohla. Všechno bylo zavřené.

A teď? Teď sice můžu taky každý pátek chodit do klubu a bavit se, ale už to není tak bezstarostné. Protože jsou maturity, milion úkolů a prací do školy. Myšlenky na budoucnost jsou tím hlavním, co vám musí běhat v hlavě. Všichni se vás ptají na ty samé otázky pořád dokola. Už máš hotové otázky k maturitě? Z čeho maturuješ? A jsi už připravená? A kam plánuješ jít potom? Už sis vybrala vysokou, a jakou? Už si podala přihlášku? A co přijímačky? Miliony otázek se na vás valí a jedna tomu dává korunu. A už si ve stresu z toho? Nejrady bych řvala. Jediné, co mě stresuje, jsou právě tyhle otázky, na které když neodpovím dost rychle a uspokojivě, tak se na mě smete lavina vyčítavých a pohrdavých pohledů. Všichni řeší budoucnost, ale kdo se zeptá na mou minulost? Nikomu nedochází, že mi prostě ty dva roky, kdy jsem se mohla bavit, chybí. Těžko se mi přemýšlí nad budoucností, která míří k práci a rutině na celý život.

Jediné, co bych si přála vrátit čas a prožít dva poslední roky normálně. Víím, že ale nic takového není možné. Jsem smířená s tím, že konečná zastávka na cestě mým školským životem je za rohem a plány našťestí mám, kam potom. Alespoň díky takové krkolomné cestě, kterou mi naskytl koronavirus, jsem zjistila, jací lidé kolem mě opravdu jsou. A díky tomu všemu jsem dnes silnější. A proto mi všichni dovolte si užít ty poslední měsíce, kdy budu maturovat. Protože jak to ve vlaku života chodí, jede jen rovně a jednou, nevrací se, Proto si ten pohled z okénka musíš užít, protože podruhé už to samé neuvídíš.

Kateřina Stárková

Maturantka roku 2022

ně dost často se ve svém přemýšlím nad minulostí jinak, kdybych se tehdy že vždycky mi dojde, lenky zbytečné. Nikdy se nakonec spokojím protože kdybych nebyla jsem, nebyla bych to

jsem se sem dostala. Je maturantkou. Jsem dokam odletělo. Já ani ne. Najednou jsou věci jico všechno jsem nestihštvě, jakým směrem se Roky, které pohltila celo

O třech kůzlatech

Na jednom malém zeleném paloučku bydlela tři kůzlat. Všude kolem nich kvetly pampelišky a zelenala se tráva. Také tam vedla úzká cesta z písku a kamení. Kůzlaty byla celá bílá a měla hnědé oči jako kůra kmenů. Na krku měla uvázané malé zvonečky. Každý večer ta kůzlaty chodila spát pod starý dub, a ráno si hrála na paloučku.

(Vyprávění podle obrázku)

Beáta Suchá

Štěňátko

Taky bylo ještě jedno malé a hodně zvědavé štěně. Bylo celé černé, mělo kudrnatou srst a malý roztomilý čenich. Nad tlamičkou byly dvě veliké hnědé oči. Bylo hodně malé. Byl to knírač, a byla to psí holčička. Jmenovala se Trejsinka. Měla taky svůj pelíšek a dvě mističky. Na vodu a jídlo. Ráda chodila na procházky do parku. Běhala tam a kochala se. Milovala přírodu.

(Vyprávění podle obrázku)

Beáta Suchá

Co si představím, když se řekne DOMOV

DOMOV

Co se vám vybaví při vyslovení slova domov? Mně dům, ve kterém právě žiju. Stavba žluté barvy stojící v malebném údolí, se zurčivým potůčkem protékajícím kolem a zelenými lesy, které ji obklopují. Vybaví se mi místo, kde mám milující rodinu, domácího mazlíčka. Místo kde můžu být taková, jaká jsem, kde se cítím v bezpečí a chráněná víc, než kdekoliv jinde na světě. Ale mou mysl vždy zahltí i takové maličkosti, jako uklidňující známá vůně, která mě při příchodu obklopí, vrzání staré prošlapané podlahy v patře, nebo velká knihovna natřená na bílo se spoustou mých oblíbených knih.

Každý ale nemá to štěstí jako já. Někdo může říkat domov jen spacáku pod mostem a někdo, ať už vlivem katastrofy, či přičiněním lidí o ten svůj přišel. To mě přivádí k myšlence, že domov je také zároveň věc nestálá. Během života ho několikrát změníme a nebo ho během okamžiku ztratíme. Děsivým příkladem je právě teď Ukrajina. Nedokážu si představit, že bych každou noc seděla v posteli a obávala se kvílivého zvuku alarmu, který se může ozvat každou chvíli. A pak bych ve sklepe slyšela svištění bomb a bála se, že právě ta jedna bude ta, která roztrhne na kousky většinu toho, co jsem znala a milovala. Nedokážu si představit, že bych odjela autobusem do neznámé země, jen s plátěnou taškou v ruce a tušením, že už svůj domov možná nikdy nespátím.

Byť jen myšlenka, že by se tohle stalo i u nás, mi vhájí slzy do očí a nutí mě, abych byla vděčná za vše, co mám, protože jak už vím, může se to během chvíle změnit.

Domov ale pro mě nezahrnuje jen dům. Počítám do něho také místní rozlehlé lesy a travnaté louky, které ho obklopují, a které známe s přáteli lépe, než kdo jiný. Musím do něho zahrnout i má oblíbená místa, jako vzrostlý kaštan uprostřed louky, který je tak daleko od všech problémů a s poskytuje mi pocit naprosté svobody, která mne nutí rozběhnout se, výskat, cítit vítr ve vlasech a radovat se z prostého

faktu své existence. Patří tam také skály. Skryté nádhery v lesích, které se tyčí do výšky, jako by tu stály věky a my nebyli první ani poslední, kdo spolu s nimi pozorujeme barvami hýřící západy slunce.

Jak už jste možná poznali v úvodu, ukrývá se ve mně srdce knihomola, a i když vám to možná může připadat zvláštní, staly se pro mě domovem i nějaké mé opravdu oblíbené knihy. Ať už je to magií prosycená fiktivní země Ravka ze série Griša či tajemná čtvrt' Stínadla z Foglarovy knihy Rychlé šípy.

Tohle všechno pro mě znamená domov, a i když vím, že pro vás může mít toto slovo ještě i jiný význam, tak doufám že tímto textem jsem vám alespoň trochu přiblížila, jakou obrovskou hodnotu pro mě má a jakou důležitou roli hraje v mém životě.

Eliška Janoušková

000

Co je to vlastně domov? Podle slovníku je to trvalé místo, kde člověk žije. Domov je místo, kde se cítíme nejen pohodlně, ale kde těšíme na každý další nový den. Přijde mi, že lidé si často myslí, že dům a domov vyjadřují jednu a tu samou věc. Dům poskytuje člověku úkryt před nebezpečím. Naproti tomu domov nabízí nejen střechu nad hlavou, ale také klid, který potřebuje po dlouhém těžkém dni. Rozdíl mezi domem a domovem je ten, že domov souvisí s pocitem jednoty a bezpečí.

Domov pro mě není nějaké specifické místo. Je to mnohem víc, než nějaká čtyřstěnná budova a střecha nad hlavou. Je to místo, kde vím, že vždy najdu svou rodinu a nejbližší přátele, kteří na mě každý den čekají. Lidí, kteří mě milují takovou, jaká jsem, podporují mě ve všech rozhodnutích, a to nejhlavnější, cítím se mezi nimi bezpečně a dobře. Vždy vnímám to teplo, které mi poskytují, od chvíle, kdy mě poznali až doteď.

Před sedmi lety jsem si myslela, že navždy ztratím svůj domov. Mamka uklouzla před obchodem a zlomila si páteř. Tohle hrozné období se pro mne stalo velmi důležité. Byla jsem tehdy v páté třídě a připravovala se přijímací zkoušky na gymnázium. Mamka byla od mého nejranějšího dětství u každého mého kroku. Nedokázala jsem si představit, co bych bez ní dělala. Co si bez ní počnu. Tato událost mě hodně zasáhla. Moje známky se hrozně změnily. Zhoršila jsem se. V té době se role maminky ujala má starší sestra, a já si jí za to nesmírně vážím.. Vařila mi, učila se se mnou. Byla mojí oporou. Díky tomu

ně hádaly, každý den minimálně dvakrát, ale teď jsme na to neměly čas. Existovaly mnohem důležitější věci. Díky bohu, mamka podstoupila operaci, která dopadla skvěle. Jediný úkol, který měla před sebou, byl postavit se na vlastní nohy bez pomoci. Bylo to mnohem těžší, než si dokážete představit. Doteď má se zády neustálé potíže. Šrouby, které má připevněné v páteři, jí hodně změnilo život. Mne to ale aspoň naučilo, abych mamce více pomáhala, abych i já jí byla oporou.

Jak jsem zmiňovala v úvodu, domov pro mě není jenom rodina, ale jsou to také přátelé. Přestože se považuju za introverta, neumím si představit být ve škole bez kamarádů. Asi bych spadla do deprese, která by byla hluboká jako Mariánský příkop. Bez přátel by můj školní den byl jenom černobílý. Oni jsou těmi, kdo do mého světa přináší barvy a dělají ho živějším. Jsem velmi vděčná za to, že je mám ve svém životě. Tuto vděčnost nejde vyjádřit slovy.

V mém srdci bude mít domov navždy důležitou pozici. Pro mě je to místo, kde nacházím klid, pocit sounáležitosti, pocit pohodlí a relaxace. Domov je pevným základem, bez kterého bych nebyla ničím.

Liliana Bui

000

Když se někoho zeptáte, co pro něj znamená domov, většinou odpoví, že to jsou lidé, většinou rodina či přátelé. Jiní vám odpoví, že domov je střecha nad hlavou. Obě tato tvrzení nejsou úplně pravdivá.

Lidé přichází o rodiny dnes a denně. Nyní například na Ukrajině. To, co dříve brali jako samozřejmé, dnes nejvíce postrádají. Lásku. Schovávají se v metru a zjišťují, že tu pro ně není žádné bezpečné místo. Když jsem se o válce dozvěděla, plakala jsem. Pro všechny ty nevinné duše. Jsou nyní na lepším místě, na druhé straně.

Jiní zase mají rodinu, která je bije a krutě jim nadává. Tací by radši žádnou mít neměli. Domácí násilí je také bohužel i u nás dost všední záležitost. Psychické či fyzické násilí je pořád násilí. Člověk je

tak zvláštní tvor, proč to má někdo potřebu dělat druhým tak hrozné věci? Ublížovat? Nenávidět? Svět je kruté místo, a nezlobte se na mne, nechci být zlá. Jsem pouze upřímná.

Kdybyste se zeptali mě co je domov, odpověděla bych takto: „Domov není hmatatelná věc. Je to totiž pocit. Krásný a slovy nepopsatelný. To zahrátí u srdce, když vám kamarád poví vtip a vy se nemůžete přestat smát. Když vás oslintá váš domácí mazlíček nebo když hrajete s rodinou oblíbenou deskovku. Ty vzácné útržky štěstí a naděje, zvláště v této době –tak ty pro mne znamenají domov.

Tereza Šišková

000

Co je to domov a co dělá domov domovem? To jsou velice dobré otázky, jelikož každý člověk vnímá svojí domácnost jinak a jinak si ho představuje. Každý je jiný což také znamená, že každý má jiný pohled na svůj domov, který si každý utváří podle svého.

Pro většinu asi tvoří domov rodina a taky čas, který jste strávili na tom daném místě. Pro některé lidi je potřeba domova spojená s komunikací a vztahy. Právě tyto dvě věci pro ně představují domov, místo, kde mohou komunikovat s ostatními a být v neustálém kontaktu se svými přáteli či rodinou. Na druhou stranu jsou lidé, kteří jsou přesvědčeni, že domov má být klidný a pohodový. Hluk a akce této druhé poloviny nevyhovují, a proto mají svojí domácnost, kde se mohou v klidu připravit na další části dne. To znamená, že domov může pro jiné představovat místo, kde mají největší klid. A dle mého osobního názoru se domov je domov tam, kde má člověk svoji postel.

Nejhorší věcí je když člověk se necítí doma, nebo ho dokonce o tu oázu klidu a míru někdo připraví, odtrhne ho násilím od ní.

Vztahy v bytě jsou velice důležité, ať už se spolubydlícím či s rodinou, protože není nic horšího, než, když je rodina rozhádaná mezi sebou a všude panuje nepříjemná atmosféra.

Domov je velice zvláštní místo, které má svoje vlastní kouzlo a které každý člověk vnímá trochu jinak. Zároveň také pro to něco udělat, aby se každý cítil doma jako doma.

Marek Stolarik

Dle mého je vždy nejlepší každou úvahu začít otázkou. Takže bych se na tomto místě chtěl nejdříve zeptat: Co můžeme vlastně považovat za domov? Na tuto otázku lze odpovědět tak, že například může jít o určitou zemi, město nebo i dům. A ať si člověk vybere jakoukoliv odpověď, žádná z nich nebude špatná.

Jenže co tu určitou zemi, město či dům dělá tím, čemu říkáme domov? Ve všech případech– ať jde o vlast, kde se člověk narodil, město či vesnice, kde vyrůstal či dům, kde žije, je důležité vytvořené emocionální pouto k tomu kterému místu u daného člověka. Když se někdo narodil v nějaké konkrétní zemi nebo městě, a vyrůstal tam, bude to považovat jako svůj domov, který hrál důležitou roli v jeho životě. To samé lze říct určitěm domě či bytu. Jenže tady bude pouto mnohem pevnější, díky rodině, hračkám, a taky prožitkům a hlavně vzpomínkám, které zde měl a které si zde vytvořil.

Vlastně můžeme domov považovat za kořeny každého člověka. Jenže pro mne je tu jeden problém, který je nevyřešený a na který se pokusím najít také odpověď. Co se stane, když se osoba přestěhuje? Pokud je tohle přestěhování vynucené, potom domovem pro ni zůstane pořád ten původní. I když z něj byla vyhnána. Trochu v menším měřítku můžeme předpokládat ty samé pocity také u dětí, v jejichž případě ale bylo rozhodnutí změnit místo rozhodnutím rodičů. Samozřejmě tady musíme počítat i s věkem. Pokud máte dítě jen pár měsíců staré, tak se u něj ještě představa domova ještě nevytvořila. To se týká již starších dětí, které si své prožitky upevnily a pamatují si je. A konečně se zastavme u člověka, který se rozhodl odstěhovat sám. Lidé se stěhují kvůli práci nebo kvůli rodině. A právě kvůli rodině, poté, když potkají svého životního partnera či partnerku, si vytvoří nový domov s někým, s kým jsou šťastní. Jenže já si přesto myslím, že nikdo z nich ani tak úplně nezapomene na místo, kde začal vnímat svět, kde si hrál a kde prožíval pěkné a někdy i horší chvíle, ale kde se cítil nejlépe a v bezpečí.

Nakonec bych poukázal ještě na jeden důležitý faktor, který jsem tady zmínil několikrát a který pokládám za velmi důležitý. Tento faktor pro mne nejlépe vystihuje, to, co je si lze představit pod pojem domov a proč vlastně může být kdekoli. Je jím štěstí jedince.

Takže podle mě není vůbec důležité, v jakém státě, městě či domě jsme přišli na svět a kde žijeme, ale spíše, jak se v daném domově cítíme. I přesto, že člověk nikdy nezapomene na svojí minulost, na místa, kde strávil své dětství a mládí, pořád bude pokládat za svůj domov to, kde se cítí šťastný, v bezpečí a kde má dostatek všeho, co mu dělá dobře.

Ladislav Sudek

Od první chvíle, kdy se mé oči otevřely a poprvé uviděly tenhle svět, moji rodiče se mi snažili vytvořit představu domova, jako budovy naplněné smíchem a láskou. Mám pocit viny, protože mě nestačí mít dům či byt, abych se tam cítila doma. Je to jen pocit. Pocit svobody. Svobody, kdy celé tělo naplní a zahřeje radost, a to i v místech, o kterých jste ani netušili, že je máte, a proběhne vámi vlna adrenalinu.

Celý svět vám leží u nohou a na ničem jiném nezáleží. Nezáleží na vašich ztrátách, bolestech, ani na jakýkoliv chybách, který vás každý den tlačí k zemi. Teď jste nad vším, a jediné, co cítíte, je svěží vzduch v plicích a úžasný pocit volnosti. Kéž bych mohla říct, že domov je pro mě moje rodina, mí přátelé. Nějakým způsobem je to sice také pravda, ale nic a nikdo se nevyrovná tomu, ocitnout se ve stavu, kdy se v srdci rozlévá mír a láska k sobě samému.

Bojím se, že někdy zapomenou na to, jak je dobré se cítit doma a spadnu do pasti každodenního života. Mít rodinu, dům, stálou práci a třeba i psa, tak to mě teď dost děsí, protože když past zaklepane, už není cesty ven. Mít domov, mít přitom ten pocit svobody, volnosti je vzácnost, a nemůžeme ho ztratit jenom kvůli jednodušší představě stálosti.

Alice Hynková

000

Vždy, když se ráno vzbudím, už není táta doma. Ale z toho, co si pamatuji, vím, že táta jde každé ráno okamžitě na velkou. Potom si vyčistí zuby, oblékne se a jde do práce. Když se večer vrátí, tak se jde vysprchovat a poprosí mamku, aby mu dala něco k jídlu. Po večeři si zase vyčistí zuby. Dívá se asi deset minut na telefon, a jde spát. Říká, že je hrozně unavený a ráno musí vstávat brzo. Za to moje mamka vstává docela pozdě, ale protože je dost rychlá, tak si bleskově vyčistí zuby, oblékne se a odveze mě i mojí sestru do školy a školky. Pak se vrátí domů připravovat oběd. Když už je konečně odpoledne, jde mamka vyzvednout sestru do školky. Já chodím ze školy už sám. Večer mamka vaří večeři a uklízí. Spát chodí pozdě, až když má vše hotové.

Tomík Vu

Uprostřed noci mě vzbudil děsivý výkřik

Po dlouhém únavném dnu plném dobrodružství jsem ihned usnula, jen jsem se položila do postele. Ani si nepamatuju, kdy jsem naposledy šla spát tak brzo. Je pravda, že jsem velmi líný člověk a nerada se pohybuju, takže mě nemá co unavit. Kdybych se nedostala na tento opuštěný ostrov, ležela bych v posteli a byla na mobilu. Nic produktivního. Ptáte se, jak jsem se sem vůbec dostala? Rozhodla jsem se s partou kamarádů, že si nějakým způsobem zkrášlíme život. Koupili jsme si letenky na Bahamy. Byla to má první cesta letadlem. Měla jsem super nápad. Těsně před odletem jsem se rozhodla, že se budu koukat na letecké katastrofy. Musím říct, že mě to velmi uklidňovalo. Lepší nápad jsem nikdy v životě neměla. Celou cestu jsem se pak klepala strachy. Co se nestalo, letadlo nemělo dostatek paliva. Připadalo mi, jako kdybychom jsme se řítili dolů rychlostí světla. Proto jsem teďka na tomto ostrově. Hledali jsme přístřeší, něco k snědku a hlavně vodu samozřejmě tu pitnou. Necháпали jsme, že uprostřed toho ostrova stojí dům ze dřeva. Měl všechno, co jsme v tu chvíli potřebovali. Říkala jsem si, že Bůh nechce, abych zemřela.

Jak jsme zmínila, hned jsem usnula. Krásný spánek to byl, až do té doby, než mě nevzbudil děsivý výkřik. Patřil mezi nejhorší zvuky, které jsem kdy v životě slyšela. Vylétla jsem ihned z pokoje. Říkám vylétla, ale musíte si uvědomit, že jsem byla v polospánku. Když se porovnám s hlemýžděm, tak jsem opravdu letěla. Měla jsem polootevřené oči, a ještě k tomu bez brýlí moc nevidím. Moje cesta za tím křikem byla velmi zajímavá. Po každých 5 minutách jsem vrážela do zdi. Byly to teda rány. Kus mého čela byl fialový. Tentokrát všichni běželi mým směrem.

„Proboha, jak to chodíš? Ještě dostaneš otřes mozku. Žádný doktor tady není, aby ti zachránil život.“

„Chtěla jsem se podívat, co se tu děje, ale zapomněla jsem, že nemám na očích brýle. Kdo to vůbec zaječel a proč? Co jsem prosvihla?“

„Do okna nám vletěla moucha o velikosti dinosaura.“

„P-p-p-počkej. Slyším dobře? O velikosti dinosaura? Jak je to možné? Jsme pořád ve stejném světě, odkud pocházíme?“

„To nikdo neví. Musíme odtud odejít co nejdříve. Nevíme, co nás potká.“

„Jak to chceš provést? Všechno jsme ztratili, nemáme mobil. Nic.“

„Dáme hlavy dohromady a něco určitě vymyslíme. Teď pojď se mnou do kuchyně. Musíme dát na tvé čelo led.“

Byl to krásný pocit, když jsem si položila na čelo led. Velmi osvěžující. Mezitím, co všichni odešli, jsem zůstala v kuchyni a přemýšlela, kam se teď bude odvíjet můj život. Vrátím se někdy do pohodlí své postele? Ano, to byla první věc, která mě napadla. Má postel. Ani na svou milovanou rodinu jsem si v takové krizové době nevzpomněla. Jsem dcera, kterou by každý chtěl mít. Z toho přemýšlení mě bolela tak hlava, a tak jsem se vrátila zpátky do pokoje. Lehnu si do postele, ale neusínám. Zívám každou minutu, ale stále koukám na strop a počítám ovečky. Už jsem jich napočítala 137. Přestalo mě to bavit, musím si najít jinou aktivitu. Normálně, když nedokážu usnout, poslouchám hudbu nebo koukám na nějaké seriály. Mobil jsem ztratila, ale i kdybych ho to tady měla, určitě tu není internet. Oční víčka se mi pomaloučku zavírají, vypadalo to velmi nadějně. Už jsem se blížila do svého hlubokého spánku, když v tom se celá země začala chvět. Žádnou sopku jsem ale při dnešní cestě neviděla. Že by se začala trhat zem? To snad ne. Tentokrát jsem velmi pomalou chůzí šla do společenské místnosti (už nic riskovat nechci), nikoho jsem při cestě nepotkala, což mě velmi znepokojovalo. Podívala jsem se z okna a byla jsem

Dokončení na poslední straně

Je dnes láska k věcem silnější než k lidem?

Je nádherný slunečný den a mladý pár si sedne do kavárny. Po pár minutách vidíme, jak oba tráví čas na svých mobilních zařízeních. Přestože jsou spolu, tak každý si individuálně prohlíží novinky ze světa v online prostředí. Každému z nich je dostupný blízký člověk a zároveň významná věc v jejich životě. Když si člověk v daný moment vybere věc, znamená to, že tu druhou živou blízkou bytostí miluje méně?

Nynější svět je silně zahlcen konzumem. Máme potřebu utéct krysímu závodu a prokázat, jak máme dostatek věcí, jež říkají ostatním, že jsme na vrcholu pyramidy. Pro sebe i pro ostatní chceme vypadat jako ti, kdo jsou stabilní a bohatí. Kupujeme si nejnovější technologie, obrovské domy a drahá auta. Nejvzácnější věcí na světě je čas. Za náš čas věnovaný práci či nějaké jiné potřebné činnosti čas dostáváme finanční odměnu a tyto zisky pak investujeme do věcí. Při koupi výrobku, zvláště drahého, si k němu mnohdy vytváříme i emoční vztah. Řekla bych, že z toho důvodu lze předpokládat, že silné pozitivní pocity vůči věcem jsou v dnešní době pochopitelné.

Nicméně většina z nás už od narození pocituje lásku k naším blízkým. Už jako mimino, které nemá žádný citový vztah k věcem, si začne člověk vytvářet láskyplný vztah k rodičům a sourozencům. I v dnešní době člověk má potřebu lásku získávat nebo dávat jiným lidem. Pravou lásku pocituje jen když miluje jiné, a je milován jinými.

Přestože naše vztahy k věcem jsou silnější, tak jako lidské bytosti jsme na sobě stále závislí. Mobilní telefon nebo laptop nám sice mohou zjednodušit život nebo poskytnout to, co v dané době potřebujeme, avšak jeden jediný člověk může změnit všechny naše pocity a dát nám to štěstí, po kterém toužíme. I když jsou věci vzácné, tak si myslím, že lidé stále nezapomínají na ty opravdu silné vztahy, které si mohou vytvořit jenom mezi sebou.

Lenka Duongová

připravená na to, že pod sebou uvidím trhlinu. Místo toho na mě čekala ta nejrozkošnější bytost – zelený dráček. Z dálky to vypadalo, že má poměrně malé tělo, ale obrovské nohy, proto se zem chvěla. Chtěla jsem vidět dračíka zblízka, utíkala jsem dolů za ním, a ano dávala jsem pozor na jakékoliv sloupy. Pomalými krůčky se blížím k tomuto zvířeti. Pohládila jsem ho a ihned se se mnou začal mazlit. Užívala jsem si svůj čas tak, že jsem si nevšimla, že nade mnou se zjevila ta ošklivá stvůra – moucha. Začala jsem panikařit. Křičet ze všech svých sil. Nevěděla jsem, kam se mám ukrýt. Zpátky do domu nemůžu, ostatní spí. Musím se s tím vypořádat sama. Běžím do pralesa, Běžím do pralesa, stromy jsou vysoké jako mrakodrapy, mohla bych se mouše ztratit. Motám se mezi stromy a při tom si vymýšlím plán, jak tuhle stvůru zabít. S sebou nic nemám, musím si udělat zbraň z toho, co si nasbírám při běhu. Důkladně jsem pozorovala prostředí kolem sebe, ani jsem si nevšimla, že jsem do něčeho narazila. Byli to mí kamarádi.

„Co tady děláte? Já myslela, že spíte? Jak jste se sem dostali?“
„Všichni jsme se vzbudili, když jsi zařvala. Vyskočili jsme z postele a utíkali dolů, ale ty jsi nikde nebyla. Mysleli jsme si, že utečeš do pralesa. Potkali jsme tě dřív, než jsme očekávali.“
„Teď nemáme čas si povídat, pronásleduje mě ta hnusná moucha. Musíme ji nějak zlikvidovat. Celou cestu jsem přemýšlela, jak to uděláme, ale bohužel mě nic nenapadlo.“
„Otázka, proč jsi vůbec byla venku? Dostat tě ven je velmi těžké.“

„Drak byl venku. Vy jste ho snad neviděli?“
„O čem to mluvíš? Viděli jsme jenom velkou mrtvou krysu.“
„Krysu? Žádná krysa tam nebyla. O čem to mluvíte?“
„Jak je možné, že jsi ji neviděla? Vždyť byla tak velká. Tu jsi nemohla přehlédnout.“
„Povídám vám, nic tam kromě draka nebylo.“
„Ty jsi tvrdohlavá. Nebudeme se s tebou hádat. Teď se musíme soustředit na důležitější věc, než je mrtvá myš. Jak se té zrůdy zbavíme? Nemůžeme na ni vzít plácačku, když je stokrát větší než ta, na kterou jsme zvyklí.“

„Tak místo plácačky můžeme vzít kmen stromu.“ řekla jsem s nadšením. Všichni na mě koukali, jako bych se zbláznila. Daleko od pravdy nebyli. V tomto světě mi přijde možné všechno.

„Nezvedneš ani sedmi kilogramový nákup, a teď chceš na obrodu házet strom? Ty ses zbláznila, vid’? To nemůžeš myslet vážně, vždyť to není ani proveditelné.“
„Myslím to zcela vážně. Můžeme to zkusit. Nic neztratíme.“
„Vůbec nic neztratíme, jenom možná tak život. To nic není vid’.“
„Nechte to být. Můžeme to zkusit. Stejně nic lepšího nás nepadá.“

No neuvěříte tomu. Doopravdy jsme to dokázali. V tomto světě je všechno nemožné možné. Občas si říkám, že bych tady chtěla zůstat. Teda nejdřív si zbavit nepřátel, abych mohla žít poklidný život. Byli jsme na cestě zpátky do našeho obydlí.

„No ukažte mi to mrtvou krysu. Já teda stále nic nevidím.“
„My toho tvého draka taky ne.“
„Doopravdy nelžu. On tady byl. Proč bych jinak chodila ven. Jen tak mě ven nedostanete. To vy víte přeci nejlépe.“
„Ty ses nám tady trochu zbláznila. Už nevíme, co od tebe očekávat.“

Nevěděla jsem, co jim mám říct. Doufala jsem, že se přede mnou objeví ta roztomilá bytost. Jakmile jsme přišli

zpátky, ihned jsem ulehla, kam jinam, než do postele.

Několik dní uběhlo, ale nic zajímavého se nestalo. Každý den jsem doufala, že znovu uvidím draka, aby mi ostatní věřili. Díky bohu Bůh vyslyšel mé přání. Neobjevil se pouze jeden, ale hned tři.

„Pojďte se mnou dolů.“
„Co sis zase pro nás připravila?“
„Nebudete toho litovat. Tadá drá.. počkat proč jsou jich 4?“

„Chceme vám pomoc, abyste se dostali domů?“
„Vy umíte mluvit?“
„To vám celou dobu nedošlo, že vám tady všechna zvířata rozumí?“

Všichni jsme oněměli úžasem. Strávili jsme tak skoro 2 měsíce a nikomu z nás to nedošlo.

„Sbalte si všechny svoje saky paky. Musíme odtud co nejdříve vypadnout. Slyšeli jsme, jak si mouchy povídají o tom, jak se vás navždy zbavit? Jejich plán zněl velmi děsivě.“

Ihned jsme na draky nasedli, nemohli jsme plýtvat časem. Vše vypadalo, že dobře dopadne, ale mouchy nás obklíčily nad mořem.

„Nám neutečete.“
Ještě před tím, než na nás stihly zaútočit, někdo luskl prsty a my se rázem objevili v temném pokojíčku.

„Kdybych neluskl prsty, nedostal bych vaší pozornost. Jste tak zažraní do té hry, že vše kolem sebe jste ignorovali. Už hrajete 3 hodiny v kuse. Nikdo vás nedokázal vyrušit.“

Všichni jsme vykřikli dohromady: „TO VŠECHNO BYLA JENOM HRA??“

„Snad jste si nemysleli, že se to skutečně stalo.“
Nikdo z nás neodpověděl. Jenom jsme se na sebe podívali a usmáli se na sebe.

Liliana Bui

Tajemné výkřiky

Uprostřed noci mě vzbudil strašlivý výkřik. Nekonečný výkřik, který zastavoval krev a trhal duši na kousky. Takový křik nevěstí nikdy nic dobrého. Nějakou dobu jsem seděl na posteli v paralýze, kterou výkřik způsobil, aby mě nutil poslouchat všechnu bolest, kterou nesl. Když se mi konečně povedlo vytrhnout se ze spáru strachu, vzal jsem nůž z kuchyně a vydal se proti strachu. Najít zdroj bylo těžší, než se zdálo. Skákal ze stěny na stěnu, stále mě obíhal a chvílemi se zdálo, že se rozhodl usadit v mé hlavě. Ale přeci se mi ho povedlo najít. Teda našel jsem místnost v přízemí, ve které byl nejsilnější, ale nikde nikdo. Že bych zešlel? Lidé z ostatních bytů stále spali, a jen já tady stojím v tmavé místnosti s nožem. Nevěděl jsem, co mám dělat. Čím dál se zvyšoval bolestný výkřik, tím víc moje srdce zrychlovalo, a smysly zanikaly v nicotě. Začal jsem do všeho v místnosti bodat, trhal jsem tapety a koberec.

Po zahnání mé frustrace jsem zahlédl dřevěný poklop, nenápadně umístěný v rohu místnosti. Musel tu být pod kobercem schovaný už nějakou dobu, jelikož do zámku stačilo jen kopnout a rozpadl se. Nezbývalo mi nic jiného, než se vydat do neznáma, abych se zbavil toho křiku. Jediné, co jsem dole objevil, byla dlouhá chodba, která se několikrát větvila do stran. Výkřiky se ozvaly znova. Tentokrát jakoby si mne dobíraly. Přecházely z jedné větve chodby do druhé, přímo přede mnou. Musel jsem najít, jak se dostanu k centru tohoto problému. Překvapivě se mi povedlo najít tu pravou cestu. Čím blíže jsem se dostával, tím větší byl můj pocit úzkosti. Myslel jsem, že se mi hrudník rozpadne.

Konečně jsem se dostal nakonec chodby, kterou uzavíraly dveře. Přemýšlel jsem, jestli mám jít dál nebo se otočit zpátky. Jenže výkřiky na nějakou dobu přestaly. Přesto mi bylo jasné, že zpět už nemůžu. Pomalu jsem otevřel ty těžké dveře, a jediné co mě čekalo, byla prázdná místnost. Alespoň to jsem si myslel. Jak jsem se rozhlížel po místnosti, zahlédl jsem v rohu ležet mrtvou ženu. Vypadalo to, jako by jí tu někdo držel a nechal vykrváčet. Dá se usoudit, že právě ona byla zdrojem těch výkřiků. Kdybych byl rychlejší, mohl jsem se pokusit o její záchranu. Jenže kdo jí to mohl udělat? Naproti ní jsem zahlédl další dveře. Otevřel jsem je opatrně s doprovodem dlouhého skřípání. Doufal jsem, že na druhé straně nikdo není. Naštěstí jediné, co mě tam čekalo, byl starý železný žebřík. Vypadalo to, jako by ho někdo používal, už od té doby co ho se dali, jelikož už byl celý zrezivělý. Několik schůdků mu

chybělo. Vystoupat nahoru nebylo jedno-
duché, ale nakonec jsem se dostal do překvapivě dobře osvětlené místnosti. Chvíli mi trvalo, než jsem zjistil, kde jsem. Vykoukl jsem z jednoho okna a uviděl jsem můj panelák. Takže se mi povedlo dostat do starého skladiště na-
proti. Už se mi

v hlavě vytvářely možnosti, které tuto situaci mohly zhoršit. Zavřený ve starém skladišti, které tady stojí bůhví jak dlouho. Přesně tuhle situaci jsem si přál. A to tu ještě byl problém, kam mohl zmizet vrah té ženy. Dveře zabarikádovány, oken se nikdo ani nedotknul, a pochyboval jsem, že bych našel nějaký tajný vchod. Stejně jsem se ale pokusil něco najít. Začal jsem se rozhlížet, když v tom jsem zaslechl ránu. Žebřík se utrh, a já tak přišel o cestu zpátky. Bohužel nešlo poznat, jestli někdo nechtěl, abych odešel, nebo jestli rez konečně přemohl žebřík. Musel jsem se odsud dostat. Vzal jsem starou trubku ze země a praštil jsem do okna. Překvapivě to několik pokusů trvalo, ale konečně se rozpadlo na malé kousky. S mírnými řeznými ranami jsem vyběhl na ulici. Policejní stanice nebyla moc daleko. Bylo jasné, že když se tam objevím zkrvavený, tak se mě budou ptát na hodně věcí. Vše jsem našťěstí ale dokázal vysvětlit. Povedlo se mi je přesvědčit, aby šli se mnou zpátky do chodeb pod panelákem. Vše bylo tak, jak jsem to viděl poprvé. Spěchali jsem do místnosti s tou mrtvou ženou, jenže nebyla nikde k nalezení. Už jsem myslel, že mě zavrou do blázince, jenže jen ten fakt, že tyto chodby existovaly, mě zachránilo.

Asi tři dny stálo u baráku několik policejních aut. Na konci pátrání jsme se dozvěděli, že celá čtvrť je propojena těmito chodbami. Rychle se začaly zavírat všechny vstupy do komplexu, i ty v opuštěných budovách. Něco mi ale stále říkalo, že přesto nebudeme nikdy v bezpečí.

Několik měsíců potom jsem v noci jen ležel v posteli s paranoiou, že se stane něco špatného. Rozhodl jsem se, že se radši odstěhuji. I přesto, že jsem nikdy nezapomenu, co se viděl, mohl jsem alespoň trochu věřit, že ten kdo ty chodby používal, mě znova nenajde.

Ladislav Sudek

Recenze na počítačovou hru

RECEZE NA HRU: Tom Clancy's H.A.W.X

SEZNÁMENÍ

Hra byla vydána 3. března roku 2009.

Tato hra byla vytvořena vývojáři z Ubisoft

Bucharest a Ubisoft Kyiv a byla publikována Ubisoftem.

Tyto vývojáře a vydavatele už můžete znát z her Tom Clancy's Ghost Recon: Future Soldier, Just Dance nebo Ac Rogue.

ŽÁNŘ

Letecká, simulační, arkáda.

NÁPLŇ

Jedná se o bojovou leteckou simulační hru, kterou si může hráč nastavit a sám si určit, jak moc bude simulační.

Sednete do kokpitu mnohým známým stíhacím letounům od A10 warthogu po F22 Raptor. Hra nabídne vše, od amerických letounů tak ruských či francouzských, a to s plnou podporou úhlu pohledu ze samotné kabiny letounu.

Hra podporuje jak hru pro jednoho hráče, tak hru pro více hráčů, či dokonce kooperativní režim.

Před každou misí v kampani vás hra požádá o výběr obtížnosti, která nejen rozhoduje o chytrosti opo-

nentů, ale i dokonce zmenší počet munice a životů. Dále vás požádá o letoun, který si můžete vybrat dle sebe a následovně si můžete vybrat moduly zbraní, které můžete mít sebou.

Hru pro více hráčů si taktéž můžete nastavit a

dokonce i více než v kampani.

Kooperativní režim se nastavuje podobně, akorát, musíte mít vždy kamaráda, který by s vámi hrál.

V misích plníte nejrůznější úkoly, od „Doleť tam a znič, braň nebo eskortuj“, ale jsou tu i mise, kde musíte létat nízko, aby vás nepřátelské radary nezachytily. Můžete také úkoly lokalizovat a zničit rušičku se, kterou nemůžete mířit na cíl.

HRATELNOST

Hra vás hodí přímo do akce bez žádného velkého vysvětlování ani tutoriálu—a upřímně—komu to vadí.

Ovládání je opravdu jednoduché a pochopí ho opravdu každý. Hratelnost a hra sama se hraje stejně jako známější Ace Combat a není to opravdu špatně ba naopak.

Později ve hře se budete učit nový druh manévrování a bojování ve vzduchu. Tato jediná věc odděluje stejnou hratelnost mezi Ace Combatem a právě Tom Clancy's H.A.W.X.

Hra podporuje spousta letadel z různých zemí

(Amerika, Rusko, Německo, Francie či Spojené království) a je opravdu velká zábava si vyzkoušet všechna letadla. Každé má svoje různé statistiky poznáte, v čem je dobré a v čem zase ne, a tyto atributy se dají využít k vašemu hracímu stylu.

Kampaň má mnoho misí, které jsou od sebe vždy nějak rozdíl a, každý si nějakou oblíbenou najde.

Jediné, co bych této hře vytknul, je level systém, kdy si nové věci odemykáte s postupem zkušeností a z vašeho účtu, což zamyká i nová letadla. A v době, kdy hru pro více hráčů nikdo nehraje, tak je to celkem obtížné.

Hráč se v tomto případě musí dostat do neustálého hraní kampaně a plnění výzev.

ZÁVĚR

Tato hra je velice povedená po stránce hratelnosti a zábavnosti. Jediné, co sráží tuto hru, je starší grafika a level systém odemykání. Za mě Tom Clancy's H.A.W.X dostává solidních 9/10 jelikož se jedná o skvělou hru a úžasnou náhradu Ace Combatu.

Marek Stolarik

Osobnosti jsou jako pochodně, které svítí ostatním na cestu

Historie české země a jejího národa začíná někdy v době Sámovy říše a Velké Moravy. Po Českém knížectví, které přešlo na Země Koruny české. Později, za vlády Karla IV., se staly české země součástí Svaté říše římské. Náš národ vynikl mezi ostatními státy našeho kontinentu, a přezdívka srdce Evropy nebyla nadarmo. Čechy se staly jak kulturním, tak i vzdělávacím centrem. Jenomže poté z naší krásné země vycházel hněv husitů, kteří pro své pojetí Boží pravdy ničili a pustošili i mnohé památky. Upadli jsme do temného období, které trvalo dlouho. Utlumili jsme svůj lesk, na který jsme byli tak hrdí. Nakonec jsme se po mnoha letech vzpoury a válčení součástí Habsburské monarchie a pojem Země Koruny české jakoby zanikl. Znovu jsme se však výrazně zapsali do historie, když jsme byli ekonomicky nejrozvinutější součástí Rakouska-Uherska. Snahy o obnovu samostatného státu pak vrcholily. A dosáhli cíle. V roce 1918, po skončení 1. světové války, byla vyhlášena Československá republika.

Po relativně krátké době budování demokracie a prosperity však začala 2. světová válka. Ta přinesla obrovské ztráty na lidských životech, ale i materiálních hodnotách. Ani po jejím skončení pro naši zemi nepřišla očekávaná svoboda. Přeskočme dalších 40 let komunismu. V listopadu 1989 přišla Sametová revoluce, konec diktátu jedné strany a znovu jsme se vrátili k budování moderního demokratického státu. Potom, když v roce 1993, vyhlásilo samostatnost Slovensko, jsme v přítomnosti. Jsme v České republice, státu Čechů, Moravanů a Slezanů.

Každý člověk, který kdy žil na českém území, byl součástí naší historie. Bez ohledu na to, zda ji ovlivnil hodně či málo. Jeho hodnota je zakořeněna v dějinách naší země. Přestože jsme stát malý a mnohdy jsme se v minulosti nedokázali ubránit silou silám mnohem větším, nikdy násilí a konflikt nebyly odpovědí. Poučili jsme se, že násilí vždy vedlo k dalším revolucím a vzbouřením, k nové a nové eskalaci zla.

Jak hodnota národa, tak i hodnota osobnosti nespočívá podle mého v jeho síle, ale v jeho v mysli. V jeho myšlenkách a názorech. Hodnota myšlenky je odvislá od vzdělávání, protože když se člověk učí, tak se nejen získává nové znalosti, ale také by ho vzdělání mělo vést k rozvoji jeho lidství, k tomu, jak se stát skutečným člověkem. A jen tak jedinec pochopí, jak důležitý je lidský život, a to zejména životy těch, kteří se plně zasvětili své vlasti, celku. Část nekonečně dlouhé cesty, kterou bychom měli nazvat hodnotou lidstva, je vyšlapaná díky všem právě takovým osobnostem, a to i v naší historii. Osobností jak významných, tak ale i nevýznamných, nebo přes-

něji široké veřejnosti neznámých, a naším úkolem je ve vyšlapávání té cesty pokračovat. A nezastavit se.

Jednou snad z v celém světě nejznámějších a také nejvýznamnějších osobností českých dějin, je muž, který kladl především důraz na význam vzdělávání, který změnil pohled na pedagogiku a vylepšil jak přístup tak i způsob vzdělávání. Jeho jméno je Jan Ámos Komenský. Podporoval rovný přístup ke vzdělávání. To umožnilo i vzdělávání chudších vrstev. Podporoval, aby se vzdělávaly také dívky. To bylo také velice důležité, protože si musíme uvědomit, že vysokoškolské vzdělání pro ženy pokládala společnost za nevhodné až do 19. století. Komenský také ve svých převratných pedagogických dílech učil, že vzdělávání není jenom o nudném učení se nazpaměť, ale má jít doživotní učení s důrazem na logiku a rozvoj mysli. Vzdělání v jeho pojetí neznamenalo zahltit mozek sumou naučených znalostí, ale na zřeteli měl především celostní rozvoj lidské osobnosti – vedle rozumu také kultivování citu a mravnosti. To, oč usiloval, bylo otevření brány moderního vzdělávání.

Hlavním účelem učení není ani dnes to, abychom si dokázali najít práci v budoucnosti, ale abychom se na tu budoucnost po všech stránkách dobře připravili. Vzděláváme se, abychom pochopili svět, ve kterém žijeme, a lidi, kterými jsme obklopeni. Vzděláváme se, abychom viděli tento svět očima našich blízkých a ostatních lidí a abychom dokázali rozpoznat, co je morálně správné a co není, a podle toho umět vyjádřit a prosadit svůj názor. To, co je důležité k prosazení vlastního názoru, jsou lidská práva. Poprvé, když našemu národu byla odebrána možnost se svobodně projevit, došlo po okupaci nacisty a po vzniku Protektorátu Čech a Moravy v roce 1939. Naší reakcí na to byly protesty a demonstrace, které se uskutečnily na výroční den vzniku Československé republiky, a to 28. října téhož roku. Mezi první oběti této události patřil student Jan Opletal, a pekařský dělník Václav Sedláček, který je dnes úplně neznámý, ale jeho oběť by také neměla být zapomenuta. Den Opletalova pohřbu se stal velikou manifestací odporu proti okupaci, nesvobodě a brutalitě moci. Důsledkem bylo uzavření vysokých škol, zatčení stovek studentů a poprava devíti představitelů studentských organizací, a to dne 17. listopadu 1939. Tento den byl později vyhlášen jako Mezinárodní den studentstva na uctění památky umučených a popravených studentů, kteří jako první pozvedli svůj odvážný hlas k rozhodnému odmítnutí nacistického útlaku a odporu k okupaci. Další událostí, kdy nám znovu bylo

odejmuto právo svobodného vyjadřování, přišlo s vojsky tzv. Varšavské smlouvy. Na naše území vtrhla vojska komunistických států v čele se Sovětským svazem. Přestože veřejnost s tím nebyla spokojená, většina se z obav o svou bezpečnost budoucnost svých dětí snažila co nejvíce přizpůsobit vnucenému životu a srovnat se s nespravedlností. Pasivní přístup obyvatelstva k potlačování lidských práv vyústil v hněv mnoha studentů, mezi které patřili Jan Palach a Jan Zajíc. Sebeupálení se považuje za demonstraci osobní odvahy, kterou jedinec chce poukázat na negativní dění a vyvolat změny ve společnosti. Takový čin se nedá jen tak ignorovat. Na upálení Jana Palacha zareagovalo velmi mnoho lidí nejen v naší zemi, ale také ve světě. Krátce po tomto hrdinném činu se objevily další případy také v jiných socialistických státech. Například sedmnáctiletý student v Maďarsku projevil podobným způsobem odpor ke komunistickému režimu. I v Polsku se podobně vyjadřovali k porušování lidských práv a dokonce i v Ukrajině, kvůli rusifikaci. To všechno dosvědčovalo, že lidé s režimem spokojeni nejsou, ale nikdy nedokázali najít odvahu k tomu, udělat první krok. Jan Palach jim ale jako lidská pochodeň dal k tomu symbolické světlo a odvahu.

Mysl lidstva je ohromující, a mysl vzdělaných a mravně silných lidí je ještě mnohem úžasnější. To, co takoví jedinci dokážou udělat a obětovat pro to, aby dosáhli cíle, který pozvedne ostatní, ukáže jim další cestu ke zlepšení kvality životů, ke svobodě, demokracii a k rovnosti všech, má náš obdiv. Bez ohledu na staletí, bez ohledu na dobu, kdy to svými činy a myšlenkami proboujávali. Osobnosti, které jsou zmíněny, a taky mnohé další, které by se měly stát příkladem, vždy braly ohled na celý národ a jeho budoucnost.

Vážili si nejenom svého života, ale života všech lidí, života národa. Proto museli udělat něco, aby se národ vzdělal, a mravně pozvedl, a všichni se měli lépe. Nebýt jich, nebýt těch skutečných, ale i obrazných pochodní, tak by se na cestě dějinami patrně lidé nikdy nevzepjali a nesažili se o pozitivní změny, ani o nápravu všeho, co bylo pokaženo. Nestávali by se lepšími.

Mika Le

Co vyprávěla socha na mostě

Stojím na tomto mostě už 11 let, ale patřím mezi ty nejmladší. Každý den kolem mě chodí tolik lidí, ale pouze někteří se se mnou vyfotí. Jsem totiž ukrytá na velké sochou, která je překrásně zdobená a já jsem oproti ní nic. Jsem velmi drobná a nevýrazná. Nejčastěji mám návštěvníky kolem pozdních večerních hodinách. Proč tak pozdě? Přichází ke mně, aby si mohli vylít své srdíčko. Vyprávěj mi o všech možných událostech z jejich života. Někdy mi vyprávějí tak srdcervoucí příběhy, že i mě to láme. Má bolest se projevuje tak, že nějaký kus praskne. Jsem velmi ráda, že za mnou nechodí jenom pouze v nejhorších časech. Čas od času slyším i krásné ne jen milostné příběhy.

Musím se s vámi podělit o jeden z nich. Před sedmi lety za mnou každý večer chodil jeden mladý muž. Vyprávěl mi, jak se mu daří v životě, jak prožívá své dny, a tak podobně. Jednou uprostřed svého vyprávění uslyšel hlasitý křik. Stal se svědkem přeapadení. A třebaže vypadal jako vyžle, překvapilo mě, že neztrácel čas a okamžitě běžel té napadené slečně na pomoc. Asi tušíte, jak ten příběh pokračuje. Stal se z nich pár. Také jsem byla svědkem jeho žádosti o její ruku. Ve své promluvě poděkoval i mně. Řekl své dívce, že kdybych tady na tom mostě nestála, tak by sem nikdy nešel a nikdy by ji, tu krásnou dívku, nepotkal.

Na tento příběh budu vždycky vzpomínat s láskou. Doufám, že je někdy ještě potkám.

Lili Bui

Přejeme všem učitelkám, učitelům, žákyním a žákům, rodičům, a současně i všem příznivcům naší ZUŠ Járy Cimrmana příjemné avesele prožití svátků, a hlavně dobré a zdravé jarní dny.